

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele

EYÜPSULTAN REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ



eyupsultanram



eyupsultanram



eyupsultanram



ŞİDDET NEDİR?

- Kişinin kendisine, bir başkasına, grup veya topluluğa yönelik kasten uyguladığı ve ölüm, yaralanma, gelişimsel bozuk ve psikolojik zarara yol açan veya açması olası fiziksel güç ve tehdittir. (DSÖ, 2002)
- Kadına yönelik şiddet ise ister kamusal isterse özel alanda yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayanan bir eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakmaktır. (Birleşmiş Milletler, Kadınlara Karşı Şiddetin Tasfiye Edilmesine Dair Bildiri, 1993)
- Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranış kadına yönelik şiddet olarak tanımlanmıştır. (Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 6284)



- Dünyada her yıl 1.4 milyon insanın şiddet nedeniyle hayatını kaybettiği tahmin edilmektedir.



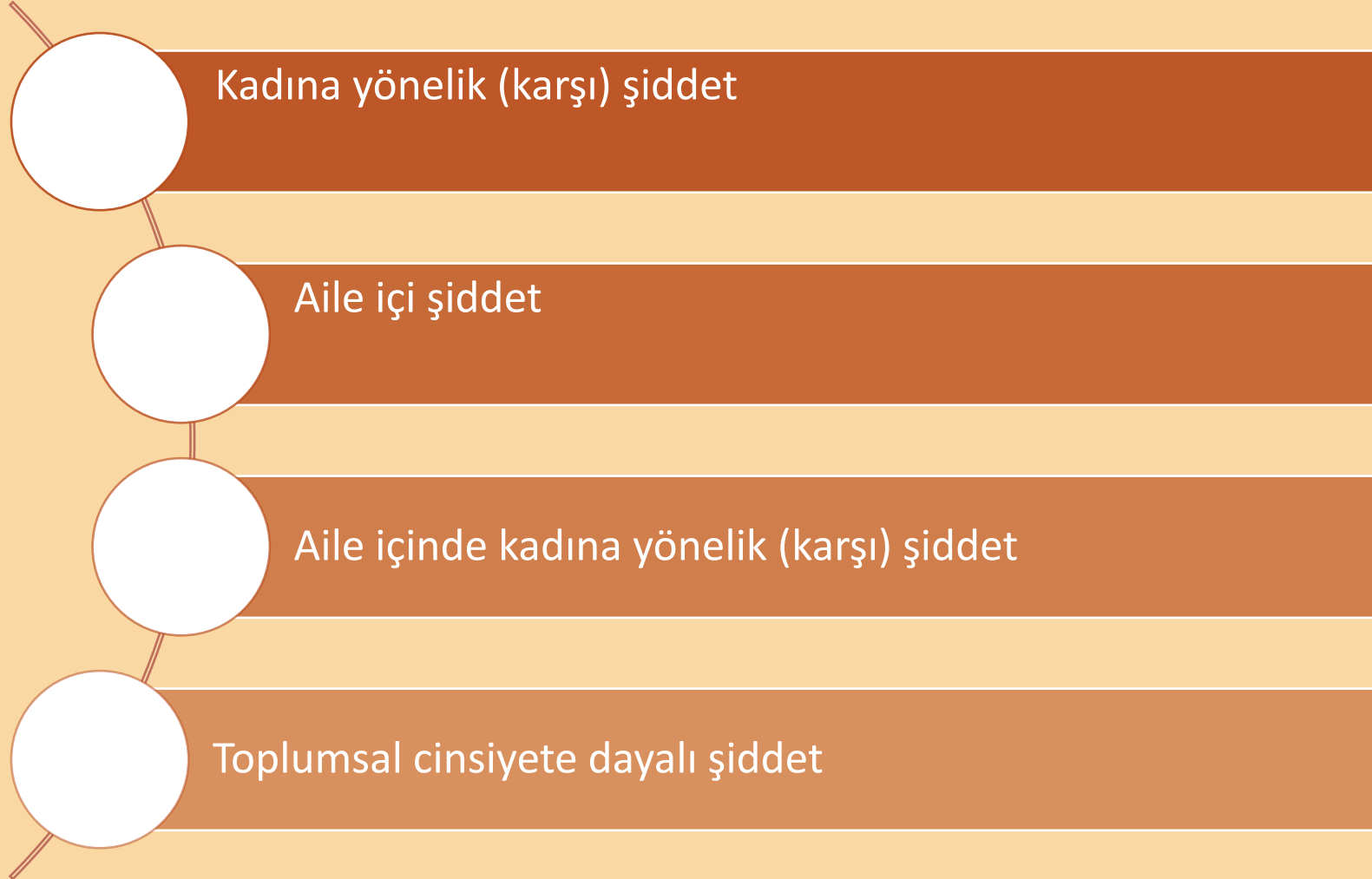
- Şiddet en çok kadınlara, çocuklara, yaşlılara, engellilere, göçmenlere, evsizlere, mültecilere yönelmektedir.
- Dünyada en az her 3 kadından 1'i fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır

Aile İ / Ev İ Şiddet

- “Kadınlara yönelik toplumsal cinsiyete dayalı Şiddet” , kadına kadın olmasından dolayı uygulanan ve kadınları orantısız bir biçimde etkileyen Şiddet anlamına gelir.



Kadınların Maruz Kaldıkları Şiddeti Tanımlayan İfadeler



Şiddet Türleri



Fiziksel Şiddet

- Tokat atmak, tekmelemek, yumruklamak, hırpalamak, kolunu bükmek, boğazını sıkmak, bağlamak, saçını çekmek, kesici veya vurucu aletlerle yaralamak, kezzap veya kaynar suyla yakmak, vücudunda sigara söndürmek, ellerini ayaklarını ezmek, sakat bırakmak, işkence yapmak, sağlıksız koşullarda yaşamaya mecbur bırakmak, sağlık hizmetlerinden yararlanmasına engel olarak bedensel zarar görmesine neden olmak gibi eylemler FİZİKSEL ŐİDDETTİR.
- Kadına yönelik fiziksel Şiddetin en ağır biçimlerinden biri, töre/namus bahanesiyle kadına uygulanan Őiddettir.

Cinsel Şiddet

- Mağdura olan yakınlığına bakılmaksızın herhangi bir kişinin, ev ya da iş yedi dahil herhangi bir ortamda cinsel içerikli eylemlerde bulunması ya da buna kalkışmasıdır.
- Sözle, elle sarkıntılık, dijital ortamda cinsel içerikli mesaj gönderme.
- Cinsel ilişkiye zorlama, cinsel saldırı, fuhuşa zorlama, kadın ticareti, erken yaşta, zorla evlendirme.

Psikolojik / Duygusal Şiddet



- Duyguların ve duygusal ihtiyaçların, kadına baskı uygulayabilmek için tutarlı bir şekilde istismar edilmesi, bir tehdit aracı olarak kullanılmasıdır.
- Tehdit etme, Kadına kendini kötü hissettirmek, özgüvenini zedeleyici söz söylemek ve davranışlarda bulunmak, aşağılamak vb.
- Kontrol davranışları: Kadının yaşamı üzerindeki kontrolünü yok etmek, çocuklarıyla veya ailesiyle görüşmesine izin vermemek vb.

Ekonomik Şiddet

- Kadının yaşamını sürdürebilmesi için gerek duyduğu ekonomik olanaklardan mahrum bırakılması, ekonomik kaynakların ve paranın kişi üzerinde bir yaptırım, tehdit ve kontrol aracı olarak düzenli bir şekilde kullanılmasıdır.
- Kadının çalışmasına engel olma, Çalışıyorsa kazancına el koyma.
- Kazancından sadece harçlık almak biçiminde yararlanmasına izin verme vb.

ŞİDDETİN KADININ FİZİKSEL SAĞLIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Kafa, karın ve göğüs kafesi ve kol bacaklarda yaralanmalar
- Vücudun muhtelif bölümlerinde çürük ve ezikler, sert cisimlerin oluşturduğu izler
- Vücutta kırıklar, yırtık ve kesikler
- Göz içi yaralanmaları
- Kas eklem ağrıları
- Kronik ağrı yakınması
- Sindirim sistemi bozuklukları
- Huzursuz bağırsak sendromu
- Üriner sistem enfeksiyonları
- Solunum sistemi ile ilgili sorunlar
- Fiziksel işlevsellikte azalma
- Yeti kayıpları (görme, işitme, kognitif kayıplar)



Şiddetin Kadının Ruhsal Sağlığı Üzerindeki Etkileri

- Utanma
- Suçluluk
- Yalnızlık
- Başarısızlık Hissi
- Yetersizlik Hissi
- Yeme Bozuklukları
- Düşük Özgüven
- Harekette Bulunmada Yetersizlik
- Madde Bağımlılığı
- Kendinden Memnuniyetsizlik
- Konsantrasyon Güçlüęü
- Deęersizlik Hissi
- İstismarı Önemsememe
- Fiziksel Rahatsızlıklar

ŞİDDETE MARUZ KALAN KADINLAR NELER DÜŞÜNÜR

- Tekrarlamayacak.
- Kocam beni seviyor, bana zarar vermek istemez.
- Bu benim kaderim.
- Yapabileceğim bir şey yok.
- Hak etmiştim.
- Yaşadıklarımı kimseye anlatmamam gerekiyor.
- Çocuklarımla iyiliği için kabullenmeliyim.



AİLE İÇİ ŞİDDETİN ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

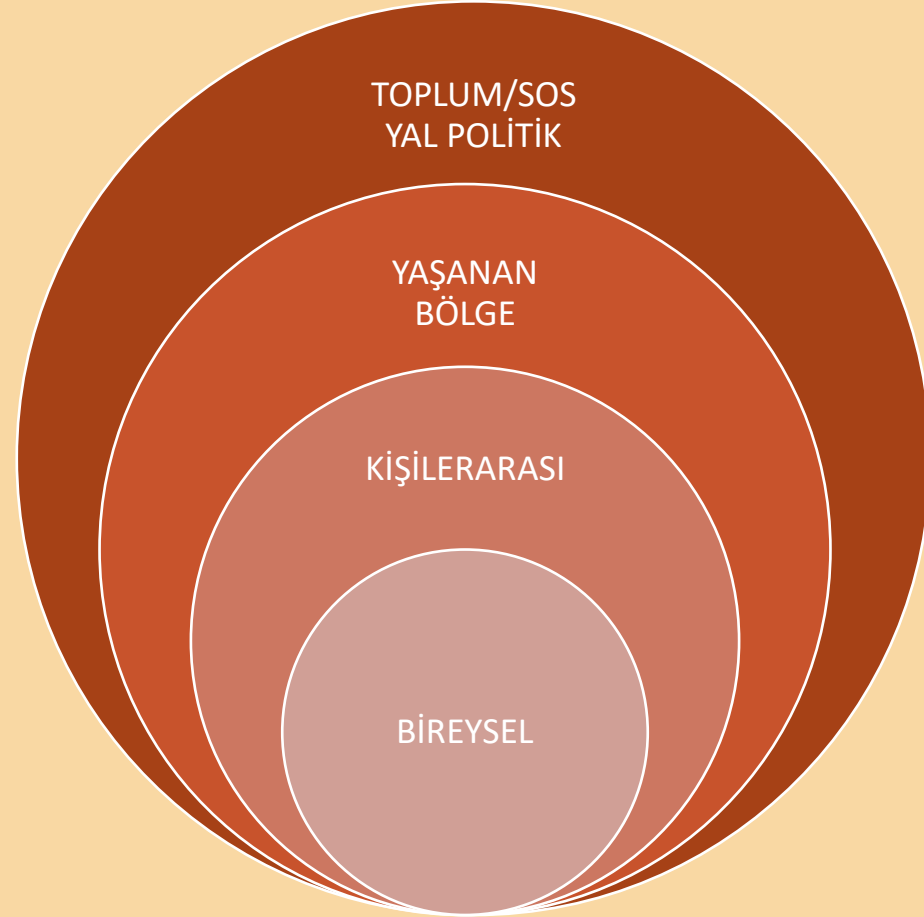
- Düşük benlik saygısı, kendine güvensizlik
- Aşırı pasiflik yada hiperaktivite
- İletişim sorunları
- Uyum sorunları
- Düşük akademik başarı
- Anti-sosyal özellikler
- Kişilik bozuklukları
- Suça yönelme
- İntihar eğilimi



ÇOCUKLARIN AİLE İÇİ ŞİDDETTEN ÖĞRENDİKLERİ

- Şiddet çatışmaları çözmek için kullanılan uygun bir yöntemdir.
- Şiddet diğer insanları kontrol etmek için kullanılacak bir yoldur.
- Şiddet aile ilişkilerinin bir parçasıdır.
- Erkeklerin şiddet uygulaması normaldir
- Şiddet uygulayan aile üyesine genellikle bir ceza verilmez.

Kadına Yönelik Şiddetin Nedenleri



BİREYSEL

- Çocuklukta kötü muameleye maruz kalmış olmak.
- Psikolojik/kişisel bozukluklar.
- Alkol/madde kötüye kullanımı.
- Şiddete başvurma öyküsü.

KİŞİLERARASI

- Yetersiz anne-babalık becerileri.
- Evlilikte uyumsuzluk.
- Anne-babayla çatışmaların şiddet içermesi.
- Ev halkının SED'nin düşük olması.
- Şiddete bulaşmış arkadaşların varlığı.

YAŞANAN BÖLGE

- Yoksulluk
- Yüksek suç işleme oranları
- Yüksek düzeyde ikamet yeri değişiklikleri
- Yüksek işsizlik
- Yerel yasa dışı madde ticareti
- Zayıf kurumsal politikalar
- Mağdurlara yönelik hizmetlerin yetersizliği

TOPLUM/SOSYAL POLİTİK

- Hızlı sosyal değişimler
- Ekonomik eşitsizlikler
- Yoksulluk
- Zayıf ekonomik güvence ağları
- Yasaların uygulanmasındaki yetersizlikler
- Şiddeti pekiştiren kültürel normlar
- Ateşli silahlara erişimin kolay olması
- Çatışma ortamı/çatışma sonrası ortam

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

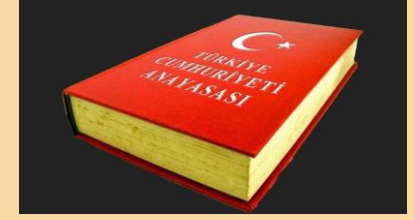
Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetle İlgili Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler

- BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (1948)
- BM Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW) 1979/1985
- BM Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge (1993)
- Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu (1995)
- Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) (2011/2014)

Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetle İlgili Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler

- T.C. Anayasası
- Türk Medeni Kanunu
- İş Kanunu
- Türk Ceza Kanunu
- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

ANAYASA



MADDE 10- Kanun önünde eşitlik

- Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.
- Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.
- “... Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.”

MADDE 41- Ailenin korunması ve çocuk hakları

- Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar.

TÜRK MEDENİ KANUNU (2002)

- Aile birliğinin yönetiminde eşlerin eşit söz hakkı vardır.
- Eşler oturacakları evi birlikte seçerler.

Ülkemizde evlilik yaşı 18'dir.

- 18 yaşını doldurmuş erkek ve kadın başka bir kimsenin rızası veya iznine bağlı olmaksızın evlenebilir.
- 17 yaşını tamamlayan erkek ve kadın velinin izni ile
- 16 yaşını dolduran kadın ve erkek hakim'in izni ile evlenebilir.
- Hiç kimse zorla evlendirilemez. Aksi durumunda evliliđin iptali istenebilir.

Türk Ceza Kanunu (2005)

Türk Ceza Kanunu



- Aile içi ve Kadına Karşı Şiddet suçtur ve cezalandırılmaktadır.
- Töre cinayetleri kasten öldürme suçunun nitelikli halleri arasında düzenlenmiştir. Fail ağırlaştırılmış müebbet hapisle cezalandırılmaktadır.
- Evlilik içi tecavüz suçtur ve cezalandırılmaktadır.
- İşyerinde cinsel taciz suçtur ve cezalandırılmaktadır.
- Aynı konutta birlikte yaşanan kişilere karşı kötü muamelede bulunma suçtur ve cezalandırılmaktadır.

İş Kanunu (2003)

- İşe alınmada, çalışma koşullarında ve iş akdinin feshinde cinsiyet dahil hiçbir nedenle ayırım yapılamaz.
- Aynı veya eşit değerde bir iş için cinsiyet nedeniyle daha düşük ücret verilemez.
- İş yerinde cinsel taciz, iş akdinin feshinde haklı neden oluşturmaktadır.

6284 sayılı Kanun Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair

- Şiddete uğrayan-şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenler

6284 sayılı Kanun Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

TEDBİR KARARLARI

KORUYUCU TEDBİR KARARLARI

ŞİDDETE MARUZ KALANA YÖNELİK
Hakim, Mülki Amir, Kolluk Amiri

ÖNLEYİCİ TEDBİR KARARLARI

ŞİDDET UYGULAYANA YÖNELİK
Hakim, Kolluk Amiri

TEDBİR KARARI

İlgilinin talebi

AÇSHB veya kolluk görevlilerinin başvurusu

Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine verilir.

NEREDEN TALEP EDİLİR?

En çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer

- Hâkiminden
- Mülkî amirden
- Kolluk biriminden

Ne kadar bir süre için verilebilir ?

İlk seferinde en çok altı aylık bir süre için

Somut duruma göre, resen veya talep üzerine tedbirlerin süresinin veya şeklinin değiştirilmesine, aynen devam etmesine veya kaldırılmasına karar verilebilecektir.

Sağlık Bakanlığı

Jandarma Karakolları

ŞÖNİM

Polis Merkezleri

ASH İl
Müdürlükleri ve
Sosyal Hizmet
Merkezleri

ŞİDDET MAĒDURLARININ BAŐVURABİLECEĒİ KURUMLAR

Kolluk Birimleri

ALO 183

Cumhuriyet
BaŐsavcılıęı

Aile Mahkemeleri

ŞÖNİM (Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri)

- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde Sunulan Hizmetler
- Psiko-sosyal destek
- Ekonomik destek
- Hukuki destek
- Konukevine yönlendirme
- Eğitim ve mesleki destek
- Önleyici destek
- Müdahale ve yönlendirme

ŞÖNİM (Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri)

Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik olarak,

- Şiddete uğramış ya da şiddete uğrama riski bulunan kişilerin başvurabileceği,
- Danışmanlık, rehberlik ve yönlendirme hizmetleriyle, ihtiyaç duydukları konularda güçlendirici ve destekleyici hizmetleri veren,
- İzleme çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esası ile yürüten merkezlerdir.

SOSYAL HİZMET MERKEZLERİ

- Sosyal Hizmet Merkezlerinde kadına yönelik koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunulması amacıyla «Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları» oluşturulmuştur



KADIN KONUKEVLERİ

Konukevleri fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

BARINMA

6 ay süre ile barınma hizmeti sunulmaktadır

PSİKOSOSYAL DESTEK

Meslek elemanları tarafından barınma süresince sağlanmaktadır.

HARÇLIK

Sosyal inceleme raporuna istinaden harçlık ödemesi yapılmaktadır.

HUKUKİ DESTEK

İl Avukatları ya da Barolar tarafından sağlanmaktadır.

YÖNLENDİRME VE REHBERLİK

Meslek elemanları tarafından barınma süresince sağlanmaktadır.

ÜCRETSİZ KREŞ DESTEĞİ

0-6 yaş çocuklarına yönelik hizmet sunulmaktadır.

İSTİHDAM DESTEĞİ

MEB, Meslek Edindirme Kursları, İŞKUR, Mesleki Danışmanlık

“ALO 183 Sosyal Destek Hattı”

- Salgın sürecinde, **Alo 183 Sosyal Destek Hattını** arayan şiddet mağdurları için önceliklendirme süreci başlatılmış olup, “0” tuşuna basarak herhangi bir sıra beklemeden ilgili destek personeline ulaşabilmektedir.
- “0 501 183 0 183” iletişim numarasından 7 gün 24 saat **WhatsApp** ve **BİP uygulaması** aracılığıyla vatandaşlara hizmet sunulmaya başlanmıştır.



KADIN DESTEK SİSTEMİ (KADES)



- Yalnızca kadınların kullanımına açıktır.
- Yardım iste butonu vasıtasıyla 7/24 kolluk birimlerine ulaşım sağlamaktadır.
- İhtiyaç tespiti halinde mağdurların bakanlığımıza bağlı merkezlerden hizmet almaları için yönlendirme yapılmaktadır.

TEKNİK YÖNTEMLERLE TAKİP: ELEKTRONİK KELEPÇE



- İlgili Protokol; Bakanlığımız, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında 08.03.2015 tarihinde imzalanmıştır.
- Pilot uygulamada; Adalet Bakanlığı Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı'nda bulunan elektronik izleme sistemi altyapısı kullanılmaktadır.
- Şiddet mağduru ve şiddet uygulayanın birlikte izlenerek yüksek riskli vakalarda etkili koruma ve müdahale sağlamaktadır.